

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

27. jaanuar 2021 *

Apellatsioonkaebus – Konkurents – Keelatud kokkulepped – Elektriabliite Euroopa turg – Projektide kaupa turu jagamine – Määrus (EÜ) nr 1/2003 – Artikli 23 lõige 2 – Äriühingu rikkumise süükspanemine teisele äriühingule – Otsustava mõju tegeliku avaldamise eeldus – 100% teise äriühingu aktsiatega seotud hääleõigusi kontrolliv üksus

Kohtuasjas C-595/18 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 21. septembril 2018 esitatud apellatsioonkaebus,

The Goldman Sachs Group Inc., asukoht New York (Ameerika Ühendriigid), esindajad: *avvocatessa* A. Mangiaracina ja *advokat* J. Koponen,

apellant,

teised menetlusosalised:

Euroopa Komisjon, esindajad: P. Rossi, C. Sjödin, T. Vecchi ja J. Norris,

kostja esimeses kohtuastmes,

Prysmian SpA, asukoht Milano (Itaalia),

Prysmian Cavi e Sistemi Srl, asukoht Milano,

esindajad: *avvocati* C. Tesauro, F. Russo ja L. Armati,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president A. Arabadjiev, kohtunikud A. Kumin, T. von Danwitz, P.G. Xuereb (ettekandja) ja I. Ziemele,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 The Goldman Sachs Group Inc. palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 12. juuli 2018. aasta otsus The Goldman Sachs Group vs. komisjon (T-419/14, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2018:445), millega Üldkohus jättis rahuldamata tema hagi esiteks nõudega tühistada komisjoni 2. aprilli 2014. aasta otsus C(2014) 2139 final [ELTL] artiklis 101 ja EMP lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta (juhtum AT.39610 – elektri kaablid) (edaspidi „vaidlusalune otsus“) teda puudutavas osas ning teiseks nõudega vähendada talle määratud trahvi summat.

Õiguslik raamistik

- 2 Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [ELTL artiklis 101] ja [artiklis 102] sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205) artikli 23 lõikes 2 on sätestatud:

„Komisjon võib oma otsusega määrata ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele trahve, kui need tahtlikult või ettevaatamatuse tõttu:

a) rikuvad [ELTL] artiklit [101] või [102]

[...]“.

Vaidluse taust ja vaidlusalune otsus

- 3 Vaidluse taust on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–22 ja 47 ning käesoleva menetluse vajadustest lähtudes võib selle kokku võtta järgmiselt.
- 4 Apellant The Goldman Sachs Group on Ameerika Ühendriikide õiguse alusel asutatud äriühing, kes tegutseb äripanga ja investeerijana maailma peamistel finantsturgudel. Ajavahemikus 29. juulist 2005 kuni 28. jaanuarini 2009 oli ta fondide GS Capital Partners V (edaspidi „GSCP V fondid“) ja teiste vaheäriühingute kaudu Prysmian SpA ja selle 100% tütarettevõtja Prysmian Cavi e Sistemi Srl-i (edaspidi „PrysmianCS“), varem Pirelli Cavi e Sistemi Energia SpA, ja seejärel Prysmian Cavi e Sistemi Energia Srl. Prysmiani ja PrysmianCSi kaudne emaettevõtja. Prysmian ja Prysmian CS, mis on kaks Itaalia õiguse alusel asutatud äriühingut, moodustavad koos kontserni Prysmian, mis tegutseb ülemaailmselt vee- ja maa-aluste elektri kaablite valdkonnas.
- 5 Alguses oli apellandil Prysmiani kapitalis 100% osalus, kuid see vähenes pärast kahte osaluse võõrandamist, mis toimusid 7. septembril 2005 ja 21. juulil 2006 ning see oli kõigepealt 91,1% ning seejärel 84,4% kuni 3. maini 2007, mil üks osa Prysmiani aktsiatest noteeriti Milano (Itaalia) börsil esmase avaliku pakkumise (edaspidi „IPO“) teel.
- 6 ELTL artiklis 101 ja Euroopa Majanduspiirkonna 2. mai 1992. aasta lepingu (EÜT 1994, L 1, lk 3; ELT eriväljaanne 11/52, lk 3) artiklis 53 sätestatud menetluse tulemusel võttis komisjon 2. aprillil 2014 vastu vaidlusaluse otsuse.

- 7 Vaidlusaluse otsuse artiklis 1 tuvastas komisjon, et apellant ja 25 muud äriühingut, sh Prysmian et PrysmianCS, osalesid kartellis, mis kujutas endast ELTL artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 ühte ja vältavat rikkumist maa- ja/või veealuste (üli)kõrgepinge elektriakaablite valdkonnas (edaspidi „rikkumine“).
- 8 Vaidlusaluse otsuse artikli 1 lõike 5 punktis c tunnistati apellant rikkumise eest vastutavaks Prysmiani ja Prysmian Cavi e Sistemi Energia emattevõtjana ajavahemikus 29. juulist 2005 kuni 28. jaanuarini 2009 (edaspidi „rikkumisperiood“).
- 9 Komisjon eeldas seejuures ühelt poolt, et Prysmian avaldas sel perioodil otsustavat mõju Prysmian Cavi e Sistemi Energia tegevusele turul ning teiselt poolt, et apellant mõjutas 29. juulist 2005 kuni 3. maini 2007 otsustavalt Prysmiani ja seega Prysmian Cavi e Sistemi Energia tegevust turul.
- 10 Veel järeldas komisjon analüüsi põhjal apellandi ja nende äriühingute majanduslike, organisatsiooniliste ja õiguslike sidemete kohta, et apellant avaldas rikkumisperioodil ka tegelikult otsustavat mõju Prysmiani ja seega Prysmian Cavi e Sistemi Energia tegevusele turul.
- 11 Nagu nähtub vaidlusaluse otsuse artikli 2 punktist f, määras komisjon neil ajaoludel apellandile solidaarselt Prysmiani ja PrysmianCSiga 37 303 000 euro suuruse trahvi.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 12 Apellant esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseelisse 17. juunil 2014 ning milles ta palus esiteks tühistada vaidlusalune otsus teda puudutavas osas ja teiseks vähendada talle määratud trahvi suurust.
- 13 Vaidlusaluse otsuse tühistamise nõude põhjendamiseks esitas apellant Üldkohtus viis väidet, sh esimene väide, mille kohaselt on rikutud ELTL artiklit 101 ja määruse nr 1/2003 artikli 23 lõiget 2 ning on rikutud õigusnormi ja tehtud ilmne hindamisviga.
- 14 Üldkohus lubas 25. juuni 2015. aasta määrusega Prysmianil ja PrysmianCSil astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.
- 15 Vaidlustatud kohtuotsusega jättis Üldkohus hagi täies ulatuses rahuldamata.
- 16 Üldkohus leidis sisuliselt, et komisjon tugines ajavahemiku osas 29. juulist 2005 kuni 3. maini 2007 põhjendatult eeldusele, et apellant avaldas ka tegelikult otsustavat mõju Prysmiani ja Prysmian Cavi e Sistemi Energia tegevusele turul.
- 17 Üldkohus asus seisukohale, et kui emattevõtjale kuuluvad tütarettvõtja aktsiatega esindatud kõik hääled, eriti siis, kui talle kuulub selle tütarettvõtja kapitalis väga suur enamusosalus, nagu käesolevas asjas, on emattevõtja analoogselt olukorras tütarettvõtja ainuaktsionäri olukorraga, mistõttu emattevõtja saab kindlaks määrata tütarettvõtja majandus- ja kaubandusstrateegia, isegi kui talle ei kuulu kogu või peaaegu kogu osalus selle kapitalis.
- 18 Samuti leidis Üldkohus, et komisjon võis viga tegemata asuda seisukohale, et apellant avaldas otsustavat mõju Prysmiani ja Prysmian Cavi e Sistemi Energia tegevusele turul kogu rikkumisperioodil, tuginedes esimesena apellandi õigusele nimetada Prysmiani eri juhatuste liikmeid, teisena apellandi õigusele kutsuda kokku Prysmiani aktsionäride koosolekuid ja teha ettepanek viimase juhatuse liikmete või kogu juhatuse tagasikutsumiseks, kolmandana volitustele, mis olid antud apellandi *Merchant Banking* üksuse otseinvesteeringute haru (*Principal Investment Area*, edaspidi „PIA“) juhatuse liikmetele Prysmiani juhatustes ning nende osalemisele viimase strateegiakomitees, neljandana asjaolule, et

apellant sai Prysmianilt regulaarseid ülevaateid ja igakuiseid aruandeid, viiendana vaidlusaluses otsuses komisjoni loetletud meetmetele, mille eesmärk oli tagada apellandi otsustava kontrolli jätkumine pärast IPOd, ja kuuendana tõendile selle kohta, et apellant käitus nagu tööstusomanik.

Poolte nõuded Euroopa Kohtus

19 Apellant palub Euroopa Kohtul:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
- tühistada tervikuna või osaliselt (nt alates 2007. aasta maist või 2007. aasta novembrist, mil apellandile ja tema tütarettevõtjatele kuulus vastavalt ainult ligikaudu 45% ja 26% Prysmiani aktsiatest) apellanti puudutavas osas vaidlusaluse otsuse artiklid 1–4, ja/või
- vähendada apellandile vaidlusaluse otsuse artiklis 2 määratud trahvi suurust ning
- mõista esimese astme menetluse ja apellatsioonimenetluse kohtukulud välja komisjonilt.

20 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja
- mõista kohtukulud välja apellandilt.

21 Prysmian ja PrysmianCS paluvad Euroopa Kohtul:

- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja
- mõista kohtukulud, sh nende kulud seoses komisjoni nõuete toetuseks menetlusse astumisega, välja apellandilt.

Apellatsioonkaebus

22 Apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitab apellant kaks väidet. Esimese väite kohaselt on rikutud ELTL artiklit 101 ja määruse nr 1/2003 artikli 23 lõiget 2, kuna apellanti peeti vastutavaks Prysmiani ja PrysmianCSi poolt 29. juulist 2005 kuni 3. maini 2007 („IPO-eelne periood“) toime pandud liidu konkurentsioiguse rikkumise eest. Teise väite kohaselt on rikutud ELTL artiklit 101 ja määruse nr 1/2003 artikli 23 lõiget 2, kuna apellanti peeti vastavaks sama rikkumise eest 3. maist 2007 kuni 28. jaanuarini 2009 (edaspidi „IPO-järgne periood“). Veel palub apellant Euroopa Kohtul võimaldada apellandi trahvi vähendamist Prysmiani ja PrysmianCSiga samas ulatuses, vähendades talle viimastega solidaarselt määratud trahvi summat, juhul kui Euroopa Kohus rahuldab apellatsioonkaebuse, mille need äriühingud esitasid Euroopa Liidu Üldkohtu 12. juuli 2018. aasta kohtuotsuse Prysmian ja Prysmian Cavi e Sistemi vs. komisjon (T-475/14, EU:T:2018:448) peale.

Esimene väide

23 Esimene väide jaguneb kolmeks osaks.

Esimese väite esimene osa

– Poolte argumendid

- 24 Esimese väite esimeses osas, mis puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 49, 50 ja 52, väidab apellant, et Üldkohus leidis väärtalt, et komisjon ei teinud viga, kui ta pidas apellanti rikkumise eest vastutavaks IPO-eelsel perioodil, tuginedes eeldusele, et apellant avaldas Prysmianile ja PrysmianCSile tegelikku otsustavat mõju.
- 25 Sellega seoses väidab apellant, et tema osalus GSCP V fondides oli ainult ligikaudu 33%, ülejäänud osalus kapitalis oli sõltumatutel kolmandatest isikutest investoritel. Lisaks oli nende fondide osalus Prysmiani kapitalis IPO-eelsel perioodil (välja arvatud 41 esimest päeva) kõigepealt ligikaudu 91% ja seejärel ligikaudu 84%. Euroopa Kohtu praktikast nähtub aga, et otsustava mõju tegeliku avaldamise eeldus on kohaldatav üksnes siis, kui emaettevõtjal on oma tütarettevõtja kapitalis 100% või peaaegu 100% osalus. Üldkohus leidis ekslikult, et kui emaettevõtjale kuuluvad kõik tütarettevõtja aktsiatega seotud hääleõigused, eriti koos väga suure enamusosalusega selle tütarettevõtja kapitalis, on emaettevõtja analoogses olukorras selle tütarettevõtja ainuaktsionäriaga.
- 26 Apellandi arvates ei ole sellises olukorras otsustava mõju tegeliku avaldamise eeldus kohaldatav vastavalt aluspõhimõttele, mille kohaselt tuleb eeldusi kohaldada kitsalt. Üldkohtu lähenemisviis ei ole kooskõlas 10. septembri 2009. aasta kohtuotsusega Akzo Nobel jt vs. komisjon (C-97/08 P, EU:C:2009:536), kus Euroopa Kohus aktsepteeris sellise eelduse olemasolu. Üldkohtu tõlgendus on väärt ka eelduse eesmärgi arvestades, kuna see asendab äriregistrist kiire päringu tegemise abil lihtsalt hangitava tõendi kogu osaluse omamise kohta, mis tagab õiguskindluse ja on hõlpsasti kohaldatav, sellega, et tõendada tuleb üksikasjalikult juhtumile omaste asjaolude esinemist, mis võimaldavad emaettevõtjal tegelikult otsustavat mõju avaldada. Viimaseks andis Üldkohus otse vastupidise tõlgenduse sama tütarettevõtja ja sama rikkumise kohta 12. juuli 2018. aasta kohtuotsuses Pirelli & C. vs. komisjon (T-455/14, ei avaldata, EU:T:2018:450).
- 27 Komisjon, keda toetavad Prysmian ja PrysmianCS, nende argumentidega ei nõustu. Ta väidab, et apellandi argument, mille kohaselt ei ole otsustava mõju tegeliku avaldamise eeldus käesolevas asjas kohaldatav, kuna tema osalus GSCP V fondides oli ainult 33%, tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata, kuna seda ei esitatud Üldkohtus. Igal juhul ei ole see argument põhjendatud, kuna apellant kontrollis üksi ja täies ulatuses GSCP V fondide investeringuid puudutavaid otsuseid.
- 28 Apellant väidab repliigis, et ta kinnitas Üldkohtus sõnaselgelt, et GSCP V fondides omatav tegelik osalus oli ebapiisav, et komisjon saaks tugineda selles suhtes otsustava mõju tegeliku avaldamise eeldusele.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 29 Esimesena, mis puudutab apellandi argumente, mille kohaselt ei olnud otsustava mõju tegeliku avaldamise eeldus, mida on tunnustatud kohtupraktikas, käesolevas asjas kohaldatav, kuna tema osalus GSCP V fondides oli ainult ligikaudu 33% ja ülejäänud osalus oli sõltumatutel kolmandatest isikutest investoritel, siis tuleb meelde tuletada, et nagu Üldkohus tõdes vaidlustatud kohtuotsuse punktides 48 ja 64, tugines komisjon vaidlusaluses otsuses eeldusele, et apellant avaldas Prysmiani ja kaudselt PrysmianCSi tegevusele tegelikku otsustavat mõju, tuginedes mitte apellandi kaudsele osalusele Prysmiani kapitalis, vaid tõdemusele, et apellant kontrollis kõiki Prysmiani aktsiatega seotud hääleõigusi.

- 30 Apellant aga ei vaidlusta apellatsioonkaebuses seda Üldkohtu seisukohta ega seda, et ta kontrollis endiselt 100% nendest hääleõigustest kogu IPO-eelsel perioodil, isegi pärast osaluste võõrandamist Prysmianis 7. septembril 2005 ja 21. juulil 2006. Neil asjaoludel tuleb igal juhul edutuna tagasi lükata apellandi argument, mille kohaselt oli tema osalus GSCP V fondides ainult ligikaudu 33%.
- 31 Teisena, mis puudutab apellandi argumente Üldkohtu tõdemuse kohta, et komisjon võis tugineda eeldusele, et emaettevõtja avaldab tütarettevõtja tegevusele tegelikku otsustavat mõju, siis tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et tütarettevõtja tegevuse võib süüks panna emaettevõtjale muu hulgas siis, kui tütarettevõtja – olgugi et tal on eraldi õigusvõime – ei otsusta oma tegutsemise üle turul sõltumatult, vaid rakendab peamiselt talle emaettevõtja poolt antud juhiseid, arvestades eelkõige majanduslikke, organisatsioonilisi ja õiguslikke sidemeid, mis neid kahte üksust ühendavad (24. juuni 2015. aasta kohtuotsus *Fresh Del Monte Produce vs. komisjon ning komisjon vs. Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P ja C-294/13 P, EU:C:2015:416, punkt 75 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 32 Väljakujunenud kohtupraktikast ilmneb samuti, et juhul kui emaettevõtja omab konkurentsieeskirju rikkunud tütarettevõtja aktsia- või osakapitalis otseselt või kaudselt ainuosalust või peaaegu ainuosalust, võib esiteks see emaettevõtja selle tütarettevõtja tegevusele otsustavat mõju avaldada ja teiseks esineb ümberlükatav eeldus, et nimetatud emaettevõtja avaldabki tegelikult sellist mõju. Sellises kontekstis piisab, kui komisjon tõendab, et emaettevõtja esindab kogu või peaaegu kogu tütarettevõtja kapitali, selle eeldamiseks, et emaettevõtja avaldab tütarettevõtja äritegevusele ka tegelikult otsustavat mõju. Komisjon saab seejärel pidada emaettevõtjat tütarettevõtjale määratud trahvi maksmise eest solidaarselt vastutavaks, välja arvatud juhul, kui see emaettevõtja – kelle kohustus on see eeldus ümber lükata – esitab piisavalt tõendeid, et tema tütarettevõtja tegutseb turul sõltumatult (28. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus *Pirelli & C. vs. komisjon*, C-611/18 P, ei avaldata, EU:C:2020:868, punkt 68 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 33 Seega, kui seda eeldust ei ole ümber lükatud, tähendab see, et emaettevõtja otsustava mõju tegelikku avaldamist oma tütarettevõtjale loetakse tõendatuks, ning komisjonil on alust lugeda emaettevõtja vastutavaks tütarettevõtja tegevuse eest, ilma et ta peaks esitama mis tahes täiendavat tõendit. Otsustava mõju tegeliku avaldamise eelduse kasutamine ei sõltu seega selliste täiendavate tõendite esitamisest, mis käsitlevad emaettevõtja avaldatavat tegelikku otsustavat mõju (26. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus *Global Steel Wire jt vs. komisjon*, C-457/16 P ja C-459/16 P–C-461/16 P, ei avaldata, EU:C:2017:819, punktid 85 ja 86 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 34 Vaidlust ei ole küll selles, et apellandile ei kuulunud IPO-eelsel perioodil kogu osalus Prysmiani kapitalis, kuna nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 47, oli sel perioodil GSCP V fondide osalus Prysmiani kapitalis, välja arvatud 41 esimesel päeval, kõigepealt ligikaudu 91% ja seejärel ligikaudu 84%. Samuti ei ole vaidlust selles, et komisjon ei asunud vaidlusaluses otsuses seisukohale, et see osalus tähendas, et apellandile kuulus Prysmiani kapitalis peaaegu 100% osalus.
- 35 Käesoleva kohtuotsuse punktides 31–33 viidatud kohtupraktikast nähtub siiski, et otsustava mõju tegeliku avaldamise eelduse aluseks ei ole iseenesest mitte 100% või peaaegu 100% osaluse omamine tütarettevõtja kapitalis, vaid see, kui suur on emaettevõtja selle osalusega kaasnev kontroll tütarettevõtja üle. Järelikult võis Üldkohus õigusnormi rikkumata asuda vaidlustatud kohtuotsuse punktis 50 sisuliselt seisukohale, et emaettevõtja, kellele kuuluvad tütarettevõtja aktsiatega esindatud kõik hääled, on analoogses olukorras tütarettevõtja ainuaktsionäri või peaaegu ainuaktsionäri olukorraga, mistõttu emaettevõtja saab kindlaks määrata tütarettevõtja majandus- ja kaubandusstrateegia. Nimelt, emaettevõtja, kellele kuuluvad kõik tema tütarettevõtja aktsiatega seotud hääleõigused, saab nagu emaettevõtja, kellele kuulub tütarettevõtja kapitalis ainuosalus või peaaegu ainuosalus, avaldada viimase tegevusele otsustavat mõju.

- 36 Järelikult ei rikkunud Üldkohus vastupidi apellandi väidetule õigusnormi, kui ta leidis, et kui emaettevõtjale kuuluvad kõik tütaretevõtja aktsiatega seotud hääleõigused, siis võib komisjon tugineda eeldusele, et emaettevõtja avaldab oma tütaretevõtja tegevusele turul tegelikku otsustavat mõju.
- 37 Apellandi muud argumendid seda järeldust ei väära.
- 38 Esimesena, nimelt püüab emaettevõtja poolt tütaretevõtjale otsustava mõju avaldamise eeldus eelkõige tekitada tasakaalu esiteks sellise eesmärgi olulisuse – milleks on konkurentsieeskirjade, eriti ELTL artikli 101 vastase tegevuse eest karistamine ja selle kordumise ärahoidmine – ning teiseks liidu teatud üldpõhimõtete nõuete vahel, milleks on eelkõige süütuse presumptsioon, karistuste individuaalsuse põhimõte, õiguskindlus ja kaitseõigused, sh poolte võrdsuse põhimõte (vt selle kohta 18. juuli 2013. aasta kohtuotsus Schindler Holding jt vs. komisjon, C-501/11 P, EU:C:2013:522, punkt 108 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 39 Nagu väidab apellant, võib nende isikute kindlakstegemine, kellele kuuluvad äriühingu aktsiatega seotud hääleõigused, olenevalt olukorrast tõepoolest osutada raskemaks kui nende isikute kindlakstegemine, kellele need aktsiad kuuluvad. Kuid esiteks ei viita miski sellele, et sellised raskused võivad kahjustada õiguskindlust. Nimelt ei saa emaettevõtjale, kes – ilma et tal oleks tütaretevõtja kapitalis 100% või peaaegu 100% osalus – jättis endale või omandas kõik aktsiatega seotud hääleõigused, ilmselgelt olla teadmata, et see nii on.
- 40 Teiseks tuleb meelde tuletada, et komisjon ei ole kohustatud tuginema ainult sellele eeldusele. Nimelt ei takista miski sellel institutsioonil tuvastamast emaettevõtja tegelikku otsustavat mõju tütaretevõtjale muude tõendite alusel või kogumis nende tõendite ja selle eelduse alusel (26. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Global Steel Wire jt vs. komisjon, C-457/16 P ja C-459/16 P–C-461/16 P, ei avaldata, EU:C:2017:819, punkt 88 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 41 Teisena, lisaks sellele, et apellant ei selgita, kuidas on käesolevas asjas Üldkohtu tõlgendus vastuolus ühes varasemas kohtuotsuses antud tõlgendusega, ei ole selline argument edukas, kuna Üldkohus leidis õigesti, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 31–36, et komisjon võis tugineda otsustava mõju tegeliku avaldamise eeldusele.
- 42 Sellest järeldub, et esimese väite esimene osa tuleb põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Esimese väite teine osa

– Poolte argumendid

- 43 Esimese väite teises osas, mis puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 71–78, heidab apellant Üldkohtule ette esiteks seda, et ta asus vääralt seisukohale, et apellant pidi IPO-eelse perioodi osas ümber lükkama tütaretevõtja turutegevusele otsustava mõju tegeliku avaldamise eelduse, kuna Üldkohus ei saanud temalt nõuda sellise eelduse ümberlükkamist, mis ei olnud kohaldatav.
- 44 Teiseks, kuna Üldkohus tõlgendas käesolevas asjas kohaldatavaid õiguslikke nõudeid valesti, ei hinnanud ta igal juhul nõuetekohaselt apellandi argumente ja tõendeid, mille apellant esitas otsustava mõju tegeliku avaldamise eelduse ümberlükkamiseks.
- 45 Apellant märgib selle kohta esimesena, et need vähesed tõendid, millele Üldkohus viitas, ei tõenda, et GSCP V fondide käitumine erines pelga finantsinvestori omast. Teisena, lükates tagasi apellandi argumendi, mille kohaselt määras Prysmiani äristrateegia tema juhtkond, põhjusel et apellant ei esitanud seda argumenti kinnitavat e-kirja või konkreetset protokollit, nõudis Üldkohus temalt võimatu tõendamist (*probatio diabolica*). Kolmandana, Üldkohus eksis, kui ei omistanud mingit tähtsust sellele, et Prysmiani vastuses komisjoni teabenõudele ei olnud mingit viidet GSCP V fondidele või apellandile.

Neljandana, Üldkohus leidis, ilma et ta seda oleks põhjendanud, et tollal Prysmiani juhatuse tehtud avalikud avaldused sõltumatus ja kontrolli puudumise kohta olid valed ja need olid tehtud Itaalia õigust rikkudes. Viiendana, Üldkohus eksis, kui lükkas tagasi tema argumendi, mille kohaselt GSCP V fondid ei andnud Prysmianile juhiseid põhjusel, et argument on esitatud seosetult.

- 46 Komisjon, keda toetavad Prysmian ja PrysmianCS, ei nõustu nende argumentidega. Tema hinnangul soovib apellant oma argumentidega, mis puudutavad nende tõendite hindamist, mille ta esitas otsustava mõju tegeliku avaldamise eelduse ümberlukkamiseks, tegelikkuses seda, et Euroopa Kohus neid tõendeid uuesti hindaks, ning need argumendid on seega vastuvõetamatud.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

- 47 Esiteks tuleb märkida, et apellandi argument, mis puudutab seda, et Üldkohus pööras väidetavalt tõendamiskoormise ümber, põhineb eeldusel, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui leidis, et komisjon võis käesolevas asjas tugineda otsustava mõju tegeliku avaldamise eeldusele, et pidada apellanti rikkumise eest vastutavaks IPO-eelsel perioodil. Kuna käesoleva kohtuotsuse punkti 36 põhjal ei ole aga vaidlustatud kohtuotsuses sellega seoses õigusnormi rikutud, tuleb see argument tagasi lükata.
- 48 Teiseks tuleb meelde tuletada, et vastavalt ELTL artikli 256 lõike 1 teisele lõigule ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesele lõigule saab edasi kaevata ainult õigusküsimustes. Üldkohtul on ainupädevus tuvastada ja hinnata asjasse puutuvaid faktilisi asjaolusid ning hinnata tõendeid. Välja arvatud juhul, kui tõendeid on moonutatud, ei ole nende faktide ja tõendite hindamine seega õigusküsimus, mille Euroopa Kohus apellatsiooni korras läbi vaatab (26. septembri 2018. aasta kohtuotsus Philips ja Philips France vs. komisjon, C-98/17 P, ei avaldata, EU:C:2018:774, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 49 Seevastu hõlmab Euroopa Kohtu kontrollipädevus Üldkohtu tuvastatud faktiliste asjaolude üle eeskätt küsimust, kas on järgitud tõendamiskoormist ning tõendite hankimist käsitlevaid eeskirju (18. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Toshiba vs. komisjon, C-623/15 P, ei avaldata, EU:C:2017:21, punkt 39, ja 14. juuni 2018. aasta kohtuotsus Makhlouf vs. nõukogu, C-458/17 P, ei avaldata, EU:C:2018:441, punkt 57).
- 50 Kuna apellant käesolevas asjas ei väitnud, et Üldkohus on faktilisi asjaolusid või tõendeid moonutanud, tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata apellandi argumendid, mis puudutavad nende tõendite hindamist, mis esitati otsustava mõju tegeliku avaldamise eelduse ümberlukkamiseks.
- 51 Kolmandaks, kuna esimese väite teises osas esitatud argumente võib käesoleva kohtuotsuse punktides 48 ja 49 viidatud kohtupraktika kohaselt pidada vastuvõetavaks, siis tuleb esimesena märkida, et vastupidi apellandi väidetule ei nõudnud Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 70 ja 71 temalt võimatu tõendamist, vaid piirdus sisuliselt selle meelde tuletamisega, et eelduse ümberlukkamise kohustus lasub apellandil.
- 52 Teisena ei leidnud Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 73 ja 74, et Prysmiani juhatuse tehtud avalikud avaldused sõltumatus kohta olid valed ja vastuolus Itaalia õigusega. Nimelt tõdes Üldkohus ainult seda, et need avaldused iseenesest ei tõenda nende sisu õigusust ja et otsustava mõju avaldamist tuleb hinnata konkreetsete tõendite alusel.
- 53 Kolmandana, kuigi apellant heidab Üldkohtule ette seda, et ta lükkas vääralt tagasi tema argumendi, mida on mainitud kohtumenetluse algatusdokumendi punktis 50 ja mille kohaselt ei andnud GSCP V fondid Prysmianile juhiseid, tuleb märkida, et ta ei selgita, kuidas oleks Üldkohus saanud selle argumendi ulatust mõista erinevalt sellest, mis on märgitud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 76, ega seda, millised asjaolud või tõendid jättis ta selles küsimuses analüüsimata, kusjuures ta vastas argumentidele, millele apellant hagiavalduse selles punktis viitas, käsitletava väite teise osa raames.

54 Järelikult tuleb esimese väite teine osa osaliselt vastuvõetamatuse ja osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Esimese väite kolmas osa

– Poolte argumendid

55 Esimese väite kolmandas osas väidab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta kinnitas järelust, millele komisjon jõudis vaidlusaluses otsuses ja mille kohaselt avaldas apellant Prysmianile IPO-eelsel perioodil ka tegelikult otsustavat mõju.

56 Komisjon, Prysmian ja PrysmianCS leiavad, et see väiteosa on vastuvõetamatu, kuna selles palutakse Euroopa Kohtul anda uus hinnang esimeses kohtuastmes analüüsitud faktilistele asjaoludele ja tõenditele. Igal juhul on see väite osa põhjendamatu.

– Euroopa Kohtu hinnang

57 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 9 ja 10, tugines komisjon vaidlusaluses otsuses kahele alusele selleks, et pidada apellanti vastutavaks rikkumise eest IPO-eelsel perioodil. Esiteks tugines komisjon otsustava mõju tegeliku avaldamise eeldusele, sest apellandile kuulusid kõik Prysmiani aktsiatega seotud hääleõigused. Teiseks asus ta seisukohale, et apellant avaldas ka tegelikult Prysmianile sellist mõju.

58 Ent nagu nähtub väite esimese osa analüüsist, ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta leidis, et komisjon võis käesolevas asjas tugineda otsustava mõju tegeliku avaldamise eeldusele, et tuvastada apellandi vastutus rikkumise eest IPO-eelsel perioodil. Lisaks nähtub väite teise osa analüüsist, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi ka siis, kui ta järeldas käesolevas asjas, et apellant ei suutnud seda eeldust ümber lükata.

59 Neil asjaoludel tuleb edutuna tagasi lükata esimese väite kolmas osa, mis puudutab Üldkohtu järelust seoses teise alusega, millele komisjon tugines, et pidada apellanti vastutavaks rikkumise eest IPO-eelsel perioodil.

60 Seetõttu tuleb esimene väide osalt vastuvõetamatuse ja osalt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Teine väide

61 Teine väide, mis puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 81–144, koosneb kolmest osast.

Teise väite esimene osa

– Poolte argumendid

62 Teise väite esimeses osas väidab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi esimesena seetõttu, et ta tugines selleks, et kinnitada komisjoni hinnangut, mille kohaselt oli apellandi vastutus tuvastatav ka IPO-järgsel perioodil, IPO-eelse perioodi kohta käivatele ajaoludele, teisena seetõttu, et ta kinnitas pelgalt, et IPO ei muutnud midagi, ning kolmandana seetõttu, et ta pööras praktikas tõendamiskoormise apellandi kahjuks ümber. Prysmiani IPO oli selle äriühingu jaoks aga otsustav

pöördepunkt. Alates 3. maist 2007 kuulus GSCP V fondidele ainult ligikaudu 46% osalus Prysmiani kapitalis ning 12. novembril 2007 oli see osalus üksnes ligikaudu 26%. Lisaks pidi Prysmian alates 3. maist 2007 täitma turul läbipaistvuskohustust.

- 63 Üldkohtu järgitud lähenemisviis on vastuolus ka juhustega, mis tulenevad muu hulgas 16. juuni 2016. aasta kohtuotsuse *Evonik Degussa ja AlzChem vs. komisjon* (C-155/14 P, EU:C:2016:446) punktist 34 ja mille kohaselt esiteks peab see kohus selle hindamiseks, kas tütarettevõtja määrab oma turutegevuse kindlaks sõltumatult või kohaldab peamiselt emaettevõtja antud juhiseid, andma hinnangu rikkumise perioodil aset leidnud asjaoludele ning teiseks võib tõendeid sellest varasema perioodi kohta arvesse võtta ainult tingimusel, et Üldkohus tõendab nende asjaolude asjasse puutuvust vaadeldava rikkumise perioodi suhtes, ja et ta ei võta automaatselt selle perioodi kohta üle järeltõendi, mis tulenevad nende asjaolude hindamisest.
- 64 Apellandi sõnul kohaldas Üldkohus seda kohtupraktikat väärtalt, viidates vaidlustatud kohtuotsuse punktides 93, 94 ja 133 ühelt poolt üheainsale pärast rikkumisperioodi toimunud juhtumile, mil GSCP V fondid kutsusid Prysmiani juhatuse liikmed tagasi, ning teiselt poolt asjaolule, et enne IPOd nimetatud juhatuse püsis pärast IPOd muutumatuna, kuna kumbki neist kahest asjaolust ei mõjuta seda, et väidetavalt avaldas apellant Prysmianile IPO-järgsel perioodil tegelikku otsustavat mõju. Samuti ei oleks Üldkohus tohtinud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 92 tugineda hääleõiguste kontrollile või enamusosalusele Prysmiani aktsionäride koosolekul, kuna IPO-järgsel perioodil need enam ei eksisteerinud. Lisaks, kuigi Üldkohus mõõnis, et tütarettevõtja tegevuse emaettevõtjale süüks panemiseks ei saa komisjon piirduda tõdemusega, et emaettevõtjal on võimalik avaldada otsustavat mõju tütarettevõtjale, vaid ta peab ka kontrollima, kas seda mõju tegelikult avaldati, rajas Üldkohus siiski oma järeldused asjaoludele, mis võivad parimal juhul ilmsiks tuua võimaluse avaldada teatud mõju, ning kinnitas järeldusi, mille aluseks on Prysmiani erapoolikud avaldused.
- 65 Komisjon leiab, et teine väide on vastuvõetamatu, kuna sellega palutakse, et Euroopa Kohus hindaks uuesti esimeses kohtuastmes analüüsitud faktilisi asjaolusid ja tõendeid. Igal juhul on see väide põhjendamatu.
- 66 Prysmian ja PrysmianCS väidavad, et teise väite esimene osa ei ole põhjendatud.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

- 67 Mis puudutab teise väite esimese osa vastuvõetavust, siis tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast nähtub, et selle hindamiseks, kas emaettevõtja saab avaldada otsustavat mõju tütarettevõtja tegevusele turul, tuleb võtta arvesse kogu asjakohast teavet majanduslike, organisatsiooniliste ja õiguslike sidemete kohta, mis seda tütarettevõtjat ja emaettevõtjat seovad ning seega võtta arvesse majanduslikku reaalsust. Lisaks saab tegeliku otsustava mõju avaldamist tuletada kokkulangevate tõendite kogumist, isegi kui ükski neist tõenditest ei ole eraldi võetuna piisav, et sellist mõju tõendada (18. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus *Toshiba vs. komisjon*, C-623/15 P, ei avaldata, EU:C:2017:21, punktid 46 ja 47 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 68 Samuti nähtub kohtupraktikast, et selle analüüsimisel peab Üldkohus andma hinnangu rikkumise ajal aset leidnud asjaoludele, ilma et see mõjutaks siiski võimalust tugineda tõenditele sellest varasema perioodi kohta, tingimusel et tõendatakse nende asjaolude asjassepuutuvus rikkumise perioodiga, ja et ta ei võta automaatselt selle perioodi kohta üle järeltõendi, mis tulenevad sellele eelnevast perioodist (16. juuni 2016. aasta kohtuotsus *Evonik Degussa ja AlzChem vs. komisjon*, C-155/14 P, EU:C:2016:446, punkt 34).

- 69 Ent kuivõrd apellant heidab nende argumentidega teise väite esimeses osas Üldkohtule ette sisuliselt seda, et viimane tugines selle analüüsi käigus asjaoludele, mis ei puutu kõnealusel perioodil asjasse, ning et ta pööras tõendamiskoormise ümber, siis puudutavad need argumendid õigusküsimusi, mille võib tõstatada apellatsioonimenetluses.
- 70 Seevastu argumendid, millega soovitakse kahtluse alla seada selle analüüsi käigus tõenditele antud Üldkohtu hinnang, ei ole käesoleva kohtuotsuse punktides 48 ja 49 viidatud kohtupraktikat arvestades apellatsioonimenetluses vastuvõetavad, kuna apellant ei ole väitnud, et Üldkohus on neid tõendeid moonutanud.
- 71 Sisulistes küsimustes tuleb tõdeda, et Üldkohus analüüsis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 81–144 seda, kas apellant avaldas ühelt poolt IPO-eelisel perioodil ja teiselt poolt IPO-järgsel perioodil otsustavat mõju Prysmiani tegevusele turul. Selles kontekstis analüüsis ta üksikasjalikult kaheksat asjaolu, millele komisjon sellega seoses tugines. Asjaolude hulgas, mis puudutavad kogu rikkumisperioodi, analüüsis Üldkohus eelkõige õigust nimetada Prysmiani eri juhatuste liikmeid ning õigust kutsuda kokku aktsionäride üldkoosolek ja teha ettepanek kutsuda tagasi juhatuse liikmeid või kogu juhatust.
- 72 Sellest analüüsist ei nähtu absoluutselt, et Üldkohus tugines selleks, et kontrollida, kas apellant avaldas IPO-järgsel perioodil Prysmiani tegevusele turul otsustavat mõju, IPO-järgse perioodi kohta käivatele asjaoludele või et ta pööras apellandi kahjuks tõendamiskoormise ümber. Nimelt nähtub sellest analüüsist ja eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktides 93, 94 ja 133, et leidmata kaugeltki, et IPO ei toonud selles suhtes kaasa mingit muutust, võttis Üldkohus hoolikalt arvesse asjaolud, millele komisjon vaidlusaluses otsuses viitas, eristades selgelt IPO-eelset perioodi ja IPO-järgset perioodi. Järelikult on käesoleva kohtuotsuse punktis 62 mainitud apellantide argumentide aluseks vaidlustatud kohtuotsuse väär tõlgendus ning need tuleb seega põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 73 Neid asjaolusid arvestades tuleb teise väite esimene osa osaliselt vastuvõetamatusse ja osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Teise väite teine ja kolmas osa

– Poolte argumendid

- 74 Apellant väidab teise väite teises osas, et Üldkohus leidis väärtalt, et apellandil oli Prysmiani juhatuses vajalik esindatus, et mõjutada tema tegevust turul.
- 75 Esimesena on Üldkohtu kinnitus, mille kohaselt on Prysmiani juhatuse sama koosseisu säilitamine IPO-järgsel perioodil kaudne tõend, et ta kontrollis pärast IPOd endiselt selle juhatust, täiesti väär. Juhatust, mis nimetati ametisse 28. veebruari 2007. aasta aktsionäride koosolekul, koosnes kümnest liikmest, kellest ainult kolm olid PIA tegevdirektorid. Kuna juhatuse otsuste vastuvõtmiseks oli vajalik lihthälteenamus, ei olnud selle juhatuse liikmeteks olnud PIA tegevdirektoritel seega kunagi võimalik tegelikult kontrollida Prysmiani kogu juhatust. Lisaks tõlgendas Üldkohus väärtalt toimikus sisalduvaid tõendeid, jättes tähelepanuta asjaolu, et PIA tegevdirektoritel, kes olid ka Prysmiani juhatuse liikmed, oli IPO-järgsel perioodil keelatud tegutseda ainult või peamiselt teiste isikute, sh apellandi huvides.
- 76 Teisena, Üldkohus rikkus õigusnormi seoses kahe Prysmiani juhatuse kuuluva sõltumatu liikmega, kes ei ole tegevdirektorid (edaspidi „asjaomased juhatajad“).
- 77 Sellega seoses märgib apellant esiteks, et mis puudutab Üldkohtu kinnitust, et apellant oli seotud vähemalt 50% Prysmiani juhatuse liikmetega, arvestades seoseid asjaomaste juhatajatega, siis ei analüüsitud neid väidetavaid seoseid, mis esinesid eelkõige tänu „varasematele nõustamisteenustele“ või

„nõustamislepingutele“, ning neid ei kirjeldatud vaidlustatud kohtuotsuses õigesti. Üldkohus ei näidanud ka seda, et need väidetavad seosed oleksid võinud üles kaaluda või kaalusid üles sõltumatuse kohustuse, mis lasus kõnealustel juhatuse liikmetel kõikide aktsionäride ees.

- 78 Kohtupraktikast nähtub, et ainult mitmel ametikohal olemine asetab emattevõtja tingimata olukorda, mis võimaldab tal otsustavalt mõjutada tütarettevõtja tegevust turul. Ent käesolevas asjas ei olnud asjaomased juhatajad apellandi juhatuse liikmed ega esindajad ega ka viimase juhtkonna liikmed. Lisaks ei olnud kumbki neist apellandi juures juhtival ametikohal.
- 79 Lisaks, leides, et apellant ei tõendanud asjaomaste juhatajatega seose puudumist, pööras Üldkohus tõendamiskoormise ümber.
- 80 Lõpuks, isegi kui eeldada, et asjaomaseid juhatajaid võeti arvesse koos PIA tegevdirektoritega, ei oleks nad koos esindanud mitte Prysmiani juhatuse enamust, vaid ainult viit kümnest liikmest ja seega poolt sellest juhatusest, mis tähendab, et nad ei saanud üksi juhatuse otsuseid vastu võtta.
- 81 Teiseks rikkus Üldkohus õigusnormi, mis seisneb tõendite moonutamises, kui ta lükkas tagasi Prysmiani juhatuse nende avalduste tõendusliku väärtuse, mis kinnitasid selle sõltumatute liikmete sõltumatust, pöörates nii taas tõendamiskoormise ümber. Pärast IPOd oli Prysmian kohustatud nimetama juhatusse teatud arvu sõltumatuid liikmeid. Seejuures oli välistatud mis tahes sugulusside või töösuhte juhatuse liikme ja äriühingu vahel, sh kontserni teiste ettevõtjate või peamiste aktsionäridega. Ent Prysmiani juhatuse kinnitas mitmel korral formaalselt, et sõltumatud juhatuse liikmed olid tõepoolest sõltumatud. Kui Prysmianil oleks nende kinnituste õigsuses olnud vähimgi kahtlus, oleks ta neid kinnitusi tehes Itaalia õiguse alusel olnud karistatav tsiviil-, haldus- ja võimalik, et ka kriminaalkorras.
- 82 Kolmandaks andis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuses tõenditele vastuolulise hinnangu, järeldades ühelt poolt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 108, et pelk asjaolu, et Prysmiani juhatuse hinnangul oli mõni selle liige sõltumatu, ei tõenda seoste puudumist apellandiga, ning järelikult nende juhatuse liikmete tõelist sõltumatust, ning teiselt poolt kohtuotsuse punktis 136, et mis puudutas juhatuse koosoleku protokoll, milles on ära toodud osalejate arvamused, siis pidi apellant esitama vastupidist kinnitavad tõendid.
- 83 Apellant väidab teise väite kolmandas osas, et ükski teine Üldkohtu viidatud asjaoludest üksi või koos teistega ei ole piisav, et tõendada, et apellant avaldas IPO-järgsel perioodil Prysmianile tegelikku otsustavat mõju.
- 84 Esimesena ei tõenda GSCP V fondide õigus nimetada ametisse Prysmiani juhatuse liikmeid ja nende fondide õigus kutsuda kokku aktsionäride koosolekuid ning teha ettepanek juhatuse liikmete või kogu juhatuse tagasikutsumiseks, et apellandil oli nende fondide kaudu võimalik avaldada Prysmianile otsustavat mõju. Nimelt mis puudutab ametisse nimetamise õigusi, siis on Üldkohtu praktikas nõutud tõendit selle kohta, et selliselt nimetatud juhatuse liikmetel on õigus kehtestada kogu juhatuse üle tegelik kontroll.
- 85 Teisena, mis puudutab PIA tegevdirektorite volitusi enne IPOd, nende nimetamist Prysmiani strateegiakomiteesse pärast IPOd, regulaarsete ülevaadete ja igakuiste aruannete saamist ning muid meetmeid, mis võeti pärast IPOd ja mida on mainitud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 130, siis ükski neist eraldi või koos vaadelduna ei ole tõend Prysmianile otsustava mõju tegeliku avaldamise kohta.
- 86 Kolmandana on väärid vaidlustatud kohtuotsuse punktides 140–142 tehtud järeldus, mille kohaselt käitus apellant Prysmianiga tüüpilise tööstussektori omanikuna. Lisaks rikkus Üldkohus ilmselgelt õigusnormi, jättes tähelepanuta kohtupraktika, mille kohaselt ei saa vastutust konkurentsiõiguse rikkumiste eest panna sellisele pelgale finantsinvestorile nagu apellant.

- 87 Komisjon väidab, et teise väite teine ja kolmas osa on käesoleva kohtuotsuse punktis 65 juba esitatud põhjustel vastuvõetamatud. Teine väiteosa on ka edutu. Teise võimalusena väidab komisjon, et kumbki väiteosa ei ole põhjendatud.
- 88 Prysmian ja PrysmianCS väidavad, et mõlemad väiteosad on vastuvõetamatud ja teise võimalusena põhjendamatud.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

- 89 Esiteks, osas, milles apellant heidab Üldkohtule ette seda, et ta ei vastanud tema argumentidele, mis puudutavad tema ja Prysmiani juhatuse liikmete vaheliste seoste esinemist ja asjakohasust, siis tuleb märkida, et tuginedes ja viidates vaidlustatud kohtuotsuse punktis 106 vaidlusaluse otsuse põhjendustele 761 ja 762 ning vastavatele joonealustele märkustele, tegi Üldkohus need seosed piisavalt kindlaks. Lisaks nähtub selle kohtuotsuse punktides 106–108, et Üldkohus asus seisukohale, et käesoleval juhul olid need seosed sellised, et neid võib pidada üheks asjaoluks, millele komisjon võis tugineda, et tõendada, et apellant oli Prysmiani tegevusele avaldanud otsustavat mõju.
- 90 Sellega seoses tuleb meenutada käesoleva kohtuotsuse punktis 67 viidatud kohtupraktikat, millest nähtub, et emaettevõtja poolt tütarettevõtja tegevusele otsustava mõju tegelikku avaldamist saab järeldada omavahel kooskõlas olevate tõendite kogumist, isegi kui ükski neist tõenditest ei ole eraldi võetuna piisav, et sellise mõju esinemist kinnitada.
- 91 Teiseks, mis puudutab tõenditele Üldkohtu antud hinnangu väidetavat vastuolulisust, siis tuleb märkida, et apellandi argumendid puudutavad vaidlustatud kohtuotsuse punkte 108 ja 136. Kohtuotsuse punktis 108 leidis Üldkohus, et ainuüksi asjaolu, et see juhatas pidas teatud juhatajaid sõltumatuteks, avaldades sellise hinnangu lausa ettevõtja juhtimist puudutavates aruannetes, nagu apellant väidab, ei saa iseenesest seada kahtluse alla komisjoni järeldust, et need juhatuse liikmed ei olnud tegelikult lõpetanud oma suhteid apellandiga. Seega märkis Üldkohus sisuliselt, et juhatuse hinnangud oli võimalik ümber lükata komisjoni järeldustega. See hinnang ei ole aga kuidagi kokkusobimatu vaidlustatud kohtuotsuse punktis 136 esitatud kaalutlusega, mis puudutas Prysmiani juhatuse ametlikus protokollis kirjeldatud arvamust ja mille kohaselt on sellise dokumendi eesmärk kajastada arvamusi, mida juhatuse koosolekul osalenud isikud soovisid üles tähendada.
- 92 Kolmandaks, mis puudutab kõnealuste juhatuse liikmete rolliga seoses tõendamiskoormise väidetavat ümberpööramist, siis piisab, kui märkida, et apellandi argumendid põhinevad vaidlustatud kohtuotsuse vääralt tõlgendusel. Nimelt piirdus kohtuotsuse punktis 106 Üldkohus pärast seda, kui ta oli hinnanud komisjoni esitatud tõendeid ja järeldanud, et esinevad nende tõenditega kinnitatavad isiklikud seosed, mis on asjasse puutuvad selle hindamisel, kas apellant kontrollis tegelikult Prysmiani, sisuliselt selle tuvastamisega, et apellant ei suutnud seda järeldust kahtluse alla seada.
- 93 Neljandaks, mis puudutab apellandi argumenti, mille kohaselt tuleneb kohtupraktikast, et ainult mitmel ametikohal olemine asetab emaettevõtja tingimata olukorda, kus tal on võimalik otsustavalt mõjutada tütarettevõtja tegevust turul, ning et käesolevas asjas sellist olukorda ei esine, siis tuleb meelde tuletada, et kohtupraktikast nähtub, nagu märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 107, et seda, kas emaettevõtja ja tütarettevõtja moodustavad ühe majandusüksuse, ei tule hinnata mitte ainult nende kahe isiku vahelistest formaalsetest suhetest lähtudes, vaid ka mitteformaalsetest suhetest, muu hulgas sellest, et ühe majandusüksuse moodustavate õiguslike üksuste vahel esinevad lihtsalt isikliku tasandi suhted (vt selle kohta 11. juuli 2013. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Stichting Administratiekantoor Portielje, C-440/11 P, EU:C:2013:514, punkt 68).
- 94 Euroopa Kohtu praktikast ei nähtu aga, et isiklikud seosed kahe äriühingu vahel puutuvad sellega seoses asjasse ainult siis, kui ollakse mitmel ametikohal. Nimelt on sellised isiklikud seosed asjakohased, sest need võivad vihjata sellele, et üks isik, kes tegutseb küll teatud äriühingu kasuks,

tegutseb tegelikult teise äriühinguga omatavaid seoseid arvestades viimase huvidele vastavalt. Ent see võib nii olla ka juhul, kui isik, kes on äriühingu juhatuse liige, on seotud teise äriühinguga „varasemate nõustamisteenuste“ või „nõustamislepingute“ kaudu, nagu märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 106.

- 95 Järelikult ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta asus seisukohale, et sellised isiklikud seosed võivad põhimõtteliselt olla asjakohased, et kindlaks teha, kas emaettevõtja saab avaldada otsustavat mõju oma tütarettevõtja tegevusele turul.
- 96 Viiendaks, mis puudutab teise väite teise ja kolmanda osa raames apellandi esitatud muid argumente, siis ilmneb, et kõikide nende argumentidega seab apellant tegelikult üksnes kahtluse alla faktilised hinnangud, mille Üldkohus andis käesolevas asjas asjakohaste tõendite analüüsimisel, ning nendega soovitakse saavutada seda, et Euroopa Kohus asendaks Üldkohtu hinnangu enda hinnanguga.
- 97 Ent nagu meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktides 48 ja 49, on Üldkohtul ainupädevus tuvastada ja hinnata asjasse puutuvaid faktilisi asjaolusid ning hinnata tõendeid ning et välja arvatud juhul, kui tõendeid on moonutatud, ei ole nende faktide ja tõendite hindamine seega õigusküsimus, mille Euroopa Kohus apellatsiooni korras läbi vaatab.
- 98 Euroopa Kohus on ka täpsustanud, et kui apellant väidab, et Üldkohus on tõendeid moonutanud, peab ta täpselt osutama tõenditele, mida ta väidetavalt moonutas, ning kindlaks tegema analüüsimisel tehtud vead, mis tema hinnangul moonutuse kaasa tõid (28. novembri 2019. aasta kohtuotsus Brugg Kabel ja Kabelwerke Brugg vs. komisjon, C-591/18 P, ei avaldata, EU:C:2019:1026, punkt 63 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 99 Apellant väidab küll, et Üldkohus moonutas Prysmiani juhatuse nende avalduste mõtet, mis kinnitasid, et juhatusse kuulunud sõltumatud liikmed olid tõepoolest sõltumatud. Aga ta ei tõenda, mil moel Üldkohus kõnealuseid tõendeid moonutas.
- 100 Nimelt tuleb meelde tuletada, et Üldkohus leidis selles küsimuses vaidlustatud kohtuotsuse punktis 108, et ainuüksi asjaolu, et juhatuse pidas teatud juhatajaid sõltumatuteks, avaldades sellise hinnangu lausa ettevõtja juhtimist puudutavates aruannetes, ei saa iseenesest seada kahtluse alla komisjoni järeldust, et need juhatuse liikmed ei olnud lõpetanud oma suhteid apellandiga.
- 101 Kuna järelikult ei tõendanud apellant faktiliste asjaolude või tõendite moonutamist, tuleb tema argumentid, millega soovitakse kahtluse alla seada nendele faktilistele asjaoludele ja tõenditele Üldkohtu antud hinnangut, vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 102 Seetõttu tuleb esimene väide osalt vastuvõetamatuse ja osalt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 103 Mis puudutab apellandi nõuet võimaldada tema trahvi vähendamist Prysmiani ja PrysmianCSiga samas ulatuses, vähendades talle viimastega solidaarselt määratud trahvi summat, juhul kui Euroopa Kohus rahuldab apellatsioonkaebuse, mille need äriühingud esitasid Euroopa Liidu Üldkohtu 12. juuli 2018. aasta kohtuotsuse Prysmian ja Prysmian Cavi e Sistemi vs. komisjon (T-475/14, EU:T:2018:448) peale, siis piisab, kui märkida, et Euroopa Kohus jättis 24. septembri 2020. aasta otsusega Prysmian ja Prysmian Cavi e Sistemi vs. komisjon (C-601/18 P, EU:C:2020:751) selle apellatsioonkaebuse rahuldamata.
- 104 Kuna nõustuda ei saa ühegi apellandi poolt apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitatud väitega, tuleb jätta apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

- 105 Vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste lahendamisel, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 106 Kuna apellandi kõik väited lükati tagasi ja komisjon on nõudnud kohtukulude hüvitamist, tuleb apellandilt komisjoni kohtukulud välja mõista ja jätta apellandi kohtukulud tema enda kanda.
- 107 Kodukorra artikli 184 lõikes 4 on sätestatud, et kui esimeses astmes menetluse astuja ei ole ise apellatsioonkaebust esitanud, saab temalt apellatsioonimenetluse kohtukulud välja mõista üksnes juhul, kui ta on osalenud Euroopa Kohtu menetluse kirjalikus või suulises osas. Kui nimetatud pool osaleb menetluses, võib Euroopa Kohus jätta tema kohtukulud tema enda kanda.
- 108 Kuna Prysmian ja PrysmianCS osalesid Euroopa Kohtu menetluses, tuleb käesoleva asja asjaolusid arvestades jätta nende kohtukulud nende endi kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Jätta The Goldman Sachs Group Inc-i kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud.**
- 3. Jätta Prysmian SpA ja Prysmian Cavi e Sistemi Srl-i kohtukulud nende endi kanda.**

Allkirjad